

ПРИЧИНИ НЕЗАДОВІЛЬНОГО СТАНУ РОСЛИН В ТРАНСФОРМОВАНИХ ПРИРОДНИХ ЕКОСИСТЕМАХ

Гринь С. О., Коколенко А.О.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків*

В даний час зелені насадження України відчувають на собі вплив безлічі чинників, що викликають пригнічення їх розвитку. Незважаючи на це дослідження причин незадовільного стану рослин в трансформованих природних екосистемах міст- парках, садах, газонах- носять вельми обмежений характер. Тому метою роботи стало вивчення комплексу фіто паразитичних нематод на прикладі ризосфери насаджень заказника «Лиса гора» у м. Василівка, Запорізьської області.

Згідно з трофічної класифікації нематод, виявлені в ризосфері насаджень «Лисої гори» види можуть бути розділені на 6 груп: 1) фітопаразити, 2) мікофітогельмінти, 3) мікогельмінти, 4) бактериотрофія, 5) багатоядні і 6) хижаки. Для більшої частини насаджень констатована висока ступінь інвазії кореневої системи фітопаразитичних нематодами.

Це викликано тим, що природні антагоністи фітопаразитичних нематод - облігатні хижаки із загону Mononchida- більш чутливі до несприятливих впливів зовнішнього середовища, ніж фітопаразити. На території заказника виявлено домінування наступних видів фітопаразитичних нематод, що утворюють високі щільності популяцій: Mesosticnema xenorhax. Висока щільність популяції мігруючої ектопаразитичної нематоди Hemicycliophora macristhmus виявлена лише біля коріння папороті. Види пологів Paratylenchus і Tylenchorhynchus були відзначені на коренях різних рослин, проте високої щільності їх популяцій не спостерігали.

На території парку широко поширені нематоди-вірусоносії, що утворюють високі щільності популяцій: Longidorus elongatus - на коренях горобини звичайної, ясена, полину, будяків, дуба, гравілату, Галінсога, в ризосфері різнотрав'я; Xiphinema diversicaudatum - в ризосфері фіалки; Trichodorus similis - в ризосфері клена, верби, в'яза, яглиці і папороті.

Таким чином велика кількість нематод, хижаків, фітопаразитів та мікогельмітів негативним чином впливають на розвиток флори заказника «Лиса гора».

Література:

1. Рослини в трансформованих екосистемах // Словник – довідник з екології : навч.-метод. посіб. / уклад. О.Г. Лановенко, О.О. Остапівна. – Херсон : ПП В.С Вишемирский. 2013. – с. 22.